

Wielkopolska Akademia Społeczno - Ekonomiczna
w Środzie Wielkopolskiej - Akademia Nauk Stosowanych

ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNE PRAKTYK

Specjalność: Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną (oligofrenopedagogika)

Wymiar praktyk: 180 godzin (zegarowych)

Uczelnia:

1. wydaje studentom imienne skierowania na praktykę (jeżeli zakład, w którym student odbywa praktykę takie wymaga),
2. dzienniki praktyk,
3. podpisuje na prośbę instytucji porozumienia dotyczące organizacji praktyk.

Opiekun z ramienia Uczelni:

1. zatwierdza miejsce odbywania praktyki – na podstawie wcześniej złożonych do Dziekanatu deklaracji,
2. kontroluje przebieg praktyki w wybranych instytucjach, w tym również zgodność praktyki z jej programem,
3. analizuje uwagi ogólne praktykantów dotyczące przebiegu praktyk zawarte w dzienniku praktyk,
4. dokonuje zaliczenia praktyki na podstawie potwierdzeń instytucji, ustalonej dokumentacji i opinii wpisanej w dzienniku praktyk.

Studenci odbywający praktyki zobowiązani są do:

1. zapoznania się z programem praktyk,
2. systematycznego prowadzenia dziennika praktyk, gdzie udokumentowany powinien być każdy dzień praktyki wraz z opisanymi czynnościami lub zajęciami, jakie student wykonał lub w których uczestniczył,
3. bezwzględnego stosowania się do poleceń kierownictwa placówki, przestrzegania obowiązującego w niej regulaminu pracy, wykonywania zadań stawianych przez opiekuna praktyki.

Zaliczenie praktyki przez Uczelnię następuje po:

1. przedłożeniu przez studenta dziennika praktyk, potwierdzonego pieczętą instytucji oraz pieczętą i podpisem opiekuna lub kierownika placówki, w której realizowana była praktyka. W dzienniku praktyk powinna być data rozpoczęcia i zakończenia praktyki;
2. przedstawieniu w formie pisemnej opinii opiekuna praktyki z ramienia instytucji, w której to opiekun wymienia swoje spostrzeżenia wobec studenta dotyczące jego postawy, poziomu zaangażowania w wykonywaną pracę, punktualności, przygotowania pedagogicznego, wiedzy, itp.;

Zwolnienia z praktyk

Studenci, którzy pracują lub pracowali w ostatnim czasie w instytucjach zgodnych ze studiowaną specjalnością mogą zostać zwolnieni z obowiązku odbywania praktyki pod warunkiem: przedstawienia zaświadczenia stwierdzającego pracę w takiej placówce, zatwierdzenie programu praktyk, prośby do Dziekana Wydziału o zwolnienie z praktyk.

1. Informacje ogólne o praktykach:

1. Studenckie praktyki pedagogiczne stanowią integralną część kształcenia w WASE w Środzie Wlkp. Doświadczenia z praktyk uważane są za jedno z najważniejszych działań profesjonalnych w jakich uczestniczą studenci w trakcie realizacji programu studiów. Praktykanci otrzymują możliwość zastosowania wiedzy teoretycznej uzyskanej w toku studiów w praktyce funkcjonowania danej placówki. Z uwagi na specyfikę wykonywanego, przyszłego zawodu, studenci są przygotowywani w sposób odpowiedzialny do podjęcia roli zawodowej.
2. Praktyka pedagogiczna jest bezpłatna.
3. Słuchacze szukają miejsca na praktykę samodzielnie i szczegóły praktyki uzgadniają z kierownictwem placówki.
4. Słuchacze mają czas do końca trzeciego semestru na zrealizowanie, złożenie dokumentacji i zaliczenie praktyki pedagogicznej.

2. Wymiar godzin:

Praktyka na kierunku Pedagogika, specjalność: Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną (oligofrenopedagogika) wynosi 180 h i składa się z:

- Praktyki zawodowej kierunkowej w wymiarze **120 godzin**
- Praktyki zawodowej w zakresie pedagogiki specjalnej w wymiarze **60 godzin**

3. Miejsca praktyk: Praktyka powinna być realizowana w placówkach, gdzie pracuje się z osobami upośledzonymi umysłowo w różnym stopniu. Są to takie miejsca jak: przedszkola specjalne (z dziećmi upośledzonymi umysłowo), szkoły specjalne (z dziećmi upośledzonymi umysłowo), szkoły życia (z dziećmi upośledzonymi umysłowo), ośrodki szkolno-wychowawcze (pod warunkiem, że zajmują się osobami upośledzonymi umysłowo), szkoły integracyjne (z dziećmi upośledzonymi umysłowo), ośrodki rehabilitacyjno-rewalidacyjne (dotyczy dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo), szkoły ogólnodostępne pod warunkiem, że prowadzone są w nich zajęcia rewalidacyjne zgodnie z rozporządzeniem o potrzebach kształcenia specjalnego (po kierunkiem kadry nauczycielskiej posiadającej kwalifikacje w zakresie oligofrenopedagogiki).

Praktyki zawodowe odbywają się w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych, w których do zajmowania stanowiska nauczyciela są wymagane kwalifikacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 i 2245), w szczególności w szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych.

4. Charakter i cel praktyki:

1. Zapoznanie się ze specyficznymi formami pracy dydaktycznej, rehabilitacyjnej i wychowawczej z osobami upośledzonymi umysłowo.
2. Własną aktywność pedagogiczną studenta poprzez udział w działalności prowadzonej przez opiekuna praktyk w danej placówce.
3. Kształtowanie umiejętności pedagogicznych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej związanej z nauczaniem, wychowaniem i rehabilitacją osób upośledzonych umysłowo.

4. Uczestnictwo w zajęciach prowadzonych przez specjalistów, podejmowanie samodzielnych zadań przez studenta: planowanie oraz prowadzenie zajęć (bądź ich części) pod kierunkiem opiekuna praktyki w placówce prowadzącej działalność edukacyjno-rehabilitacyjną, skierowaną do osób z upośledzeniem umysłowym.
5. Poznanie organizacji pracy placówki.
6. Zapoznanie się ze specyfiką edukacji w danej placówce.
7. Nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć.
8. Nabycie umiejętności prowadzenia obserwacji zajęć i jej dokumentowania.
9. Nabycie umiejętności analizy pracy nauczyciela, uczniów podczas wspólnego omawiania praktyk przez opiekunów praktyk i praktykantów.
10. Nabycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów oraz pracy uczniów.
11. Kształtowanie umiejętności dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych niezbędnych w pracy w placówce oświatowej.
12. Podejmowanie samodzielnych zadań przez studenta w zakresie projektowania oraz prowadzenia zajęć pod kierunkiem opiekuna praktyk.

5. Realizacja praktyk:

- **Praktyka zawodowa kierunkowa w wymiarze 120 godzin**

Rodzaj praktyki	Liczba godzin	Realizowane zadania	Dokumentacja praktyki
Obserwacyjna	40	<p>Zapoznanie się ze strukturą organizacyjną placówki.</p> <p>Analiza dokumentacji placówki i dokumentacji osób objętych terapią pedagogiczną (z zachowaniem ustawy o ochronie danych osobowych, RODO).</p> <p>Obserwacja pracy nauczyciela i hospitacja prowadzonych przez niego zajęć.</p> <p>Obserwacja uczniów podczas zajęć.</p> <p>Obserwacja uczniów poza zajęciami (np. w czasie przerw).</p> <p>Obserwacja działalności dydaktyczno-wychowawczej placówki</p> <p>Ukierunkowane obserwowanie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej prowadzonej w placówce oświatowej.</p> <p>Zapoznanie się ze sposobem oceniania, arkuszami ocen, dziennikiem lekcyjnym, kalendarzem imprez.</p> <p>Zapoznanie się z organizacją i formami współdziałania placówki oświatowej z rodzicami.</p> <p>Zapoznanie się z formami współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wpis w dzienniczku praktyk (data, rodzaj obserwowanych zajęć, liczba godzin, uwagi i spostrzeżenia praktykanta). • 3 przykładowe arkusze obserwacji zajęć (w formie załączników do dziennika praktyk)

Asystencka	38	Asystowanie przy realizacji zadań opiekuna praktyk lub specjalistów, do których opiekun praktyki kieruje praktykanta, współprowadzenie zajęć. Wykorzystywanie gotowych, modyfikowanie i sporządzanie własnych narzędzi diagnostycznych (przy współpracy specjalistów pracujących w placówce). Konsultacje ze specjalistami pracującymi w placówce. Asystowanie nauczycielowi prowadzącemu zajęcia, współprowadzenie fragmentów zajęć dydaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> Wpis w dzienniczku praktyk (data, rodzaj współprowadzonych zajęć, liczba godzin, uwagi i spostrzeżenia praktykanta). 1 przykładowa dokumentacja potwierdzająca współdziałanie praktykanta podczas realizacji zadań opiekuna (scenariusz zajęć ze wskazaniem roli praktykanta, przykładowe pomoce wykonane przez praktykanta lub inna dokumentacja potwierdzająca wykonanie przez praktykanta zadań współrealizacji (w formie załączników do dziennika praktyk).
Czynna	40	Planowanie, prowadzenie oraz ewaluacja zajęć rewalidacyjnych oraz diagnostycznych: przygotowanie scenariuszy zajęć z uwzględnieniem: <ul style="list-style-type: none"> - celów, metod, form pracy, - możliwości psychofizycznych osób biorących udział w zajęciach, - doboru i wykorzystania specjalnych pomocy w procesie terapeutycznym i diagnostycznym - motywowania do aktywności i wykorzystywania mocnych stron w rozwoju, - ewaluacji postępów rozwojowych na podstawie diagnozy - omawianie przeprowadzonych zajęć z obserwującym te zajęcia specjalistą. Dyskusja wokół w/w zagadnień.	<ul style="list-style-type: none"> Wpis w dzienniczku praktyk (data, rodzaj prowadzonych zajęć, liczba godzin, uwagi i spostrzeżenia praktykanta). 3 przykładowe scenariusze prowadzonych zajęć (w formie załączników do dziennika praktyk).
Podsumowanie praktyk	2	Rozmowa podsumowująca z opiekunem praktyki oraz autorefleksja praktykanta	<ul style="list-style-type: none"> autorefleksja praktykanta zamieszczana w dzienniczku praktyk opinia opiekuna praktyki zamieszczona w dzienniczku praktyki

• **Praktyka zawodowa w zakresie pedagogiki specjalnej w wymiarze 60 godzin**

Uwaga! modułu nie realizują osoby posiadające kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej. Praktyki mają charakter obserwacyjno - asystencki. Celem ich jest zapoznanie się ze specyficznymi formami pracy edukacyjnej, rehabilitacyjnej i opiekuńczej z niepełnosprawnościami, a także kształtowanie umiejętności pedagogicznych niezbędnych w pracy zawodowej związanej z edukacją i rehabilitacją osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Praktyka odbywa się wyłącznie w placówkach specjalnych.

Rodzaj praktyki	Liczba godzin	Realizowane zadania	Dokumentacja praktyki
Obserwacyjna	30	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkanie z dyrektorem placówki i kadłą specjalistyczną (zależnie od specyfiki placówki). • Zapoznanie się ze strukturą organizacyjną placówki. • Analiza dokumentacji placówki i dokumentacji osób objętych procedurami związanymi z realizacją zadań w obszarze specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (z zachowaniem ustawy o ochronie danych osobowych, RODO). • Obserwacja działalności placówki poprzez uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych o zróżnicowanym zakresie. <p>Głównie w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwoju zachowań społecznych, - rozwoju procesów poznawczych, - w zakresie rozpoznawania i interpretowania zachowań oraz ich uwarunkowań w relacjach z rówieśnikami, - w zakresie rozpoznawania i interpretowania zachowań oraz ich uwarunkowań w relacjach z nauczycielem, - rodzajów i sposobów komunikacji (werbalnych i pozawerbalnych), - współpracy ze środowiskami rodzinnymi lub opiekuńczymi osób mającą trudności w uczeniu się i funkcjonowaniu społecznym, 	<ul style="list-style-type: none"> • Wpis w dzienniczku praktyk (data, rodzaj obserwowanych zajęć, liczba godzin, uwagi i spostrzeżenia praktykanta). • 3 przykładowe arkusze obserwacji zajęć

		- oceny indywidualnych potrzeb rozwojowych dziecka.	
Asystencka	28	<p>Planowanie oraz współprowadzenie zajęć z osobami objętymi wsparciem w zakresie edukacji i rehabilitacji osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w placówce:</p> <p>Analiza współprowadzonych zajęć pod względem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - celów, metod, form pracy, - możliwości psychofizycznych osób biorących udział w zajęciach (z uwzględnieniem mocnych i słabych stron uczestników zajęć), - doboru i wykorzystania specjalnych pomocy w procesie dydaktyczno-rewalidacyjno-terapeutycznym, - motywowania do aktywności, - oceniania uczestników zajęć. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wpis w dzienniczku praktyk (data, rodzaj współprowadzonych zajęć, liczba godzin, uwagi i spostrzeżenia praktykanta). • 1 przykładowa dokumentacja potwierdzająca współdziałanie praktykanta podczas realizacji zadań opiekuna (scenariusz zajęć ze wskazaniem roli praktykanta, przykładowe pomoce wykonane przez praktykanta lub inna dokumentacja potwierdzająca wykonanie przez praktykanta zadań współrealizacji).
Podsumowanie praktyk	2	Rozmowa podsumowująca z opiekunem praktyki oraz autorefleksja praktykanta	<ul style="list-style-type: none"> • autorefleksja praktykanta zamieszczana w dzienniczku praktyk • opinia opiekuna praktyki zamieszczona w dzienniczku praktyki

6. Termin realizacji praktyk:

Praktykę słuchacz może realizować przez cały czas trwania studiów. Termin złożenia dzienniczków praktyk wraz z załącznikami upływa wraz z końcem ostatniego semestru.